

Sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep.

0030 OSLO

Sosialdepartementet	
Saksnr.:	Dok.nr.:
200302846	28
Arkivkode:	Journ.dato:
671.0	18.02.04
Avd.:	Saksbeh.:
SPA/SAN	MER
U.off.	

Deres ref.

03/02846

Vår sak

04/00025-007 002149/04
600.01

TJML/ghg
Oslo, 17.02.2004

HØRINGSNOTAT OM ENDRINGER I ALKOHOLLOVEN M.M

Landsorganisasjonen i Norge (LO) viser til departementets brev av 16.12.2003.

For LO er alkoholloven et viktig virkemiddel til å begrense og redusere de sosiale og individuelle skadene alkoholbruk kan innebære. Alkoholloven må omfatte effektive virkemidler rettet mot å redusere alkoholforbruket, endre skadelige drikkemønstre, redusere ulovlig omsetning av alkohol, heve debutalderen og skape aksept for alkoholfrie soner i tilværelsen. Restriksjoner vedrørende salg og skjenking, og et effektivt kontrollsystem er nødvendig for å oppnå disse målsetningene. Et velfungerende kontrollsystem er dessuten en forutsetning for å eliminere uheldige konkurransefortrinn som useriøse/kriminelle aktører oppnår ved ikke å følge lover og regelverk.

Kommunene spiller en vesentlig rolle i det alkoholpolitiske arbeidet. Kommunene må ha et lov- og regelverk samt sanksjonsmuligheter som sikrer at salg og skjenking skjer på en forsvarlig måte. LO ser at situasjonen i deler av næringen tilsier at det er behov for en gjennomgang av regelverket. LO mener at gebyrinntektene fra skjenkebevillingene i utgangspunktet bør brukes til kommunenes kontrollvirksomhet. Kommunene bør, etter LOs vurdering, ha handlefrihet til å organisere det alkoholpolitiske arbeidet ut fra lokale forutsetninger, også når det gjelder delegasjon/interkommunalt samarbeid, innenfor regelverk og nasjonale målsetninger. LO ser at dette innebærer endringer i lovverket hvor kommunelovens ordinære delegasjonsbestemmelser kommer til anvendelse. LO deler departementets vurdering om å videreføre alkohollovens bestemmelse om alkoholpolitiske handlingsplaner som kommunalt styringsredskap. Tiltak, særlig rettet mot unge, bør være forpliktende ovenfor kommunen.

For å hindre useriøse aktører og kriminalitet i skjenkenæringen er det etter LOs vurdering påkrevd med ulike tiltak. LO frykter at det med et økende antall skjenkebevillinger blir flere useriøse/kriminelle aktører. LO støtter departementets tiltak for å gjøre det vanskeligere for useriøse aktører å få skjenkebevilling, og vurderingene rundt vandel med målsetning om å avdekke stråmannsvirksomhet, indirekte eierskap og fiktive overdragelser. LO vil, i likhet med høringen om endringer i serveringsloven, kreve at det i søknad om skjenkebevilling skal

være obligatorisk med leiekontrakt og finansieringsplan. LO foreslår nytt punkt hvor det kreves revisorgodkjent oversikt over inngåtte arbeidskontrakter, slik det allerede praktiseres i Bergen, og obligatorisk yrkesskadeforsikring. Dette vil være nyttige virkemidler i kampen mot svart arbeid og bidra til bedre og mer ordnet arbeidsmiljø for de ansatte. Det tette forholdet mellom bestemmelser i serveringsloven og alkoholloven gjør at det burde være rom for større grad av samordning på områder som er viktige for kontrollvirksomheten. LO mener at kommunene bør gis adgang til å stille nye vilkår i bevillingsperioden forutsatt at virksomheten gis tilstrekkelig tid til å endre praksis etter nye vilkår.

Det stilles ingen krav til faglig nivå på styrer av skjenkesteder utover kravet om prøve i alkoholloven. LO er skeptiske til at dette er eneste kompetansekrav og at det ikke stilles kompetansekrav til medarbeiderne. LO mener at det ville være til fordel både for næringen og myndighetene om det ble innført krav til faglig nivå og kompetanse. Mange problematiske og farlige situasjoner kunne da sannsynligvis ha vært unngått. Et aktuelt eksempel på dette er at departementet å foreslår forby salg eller skjenking av alkohol til personer som er påvirket av andre rusmidler enn alkohol. Kompetanse er nøkkelbegrepet i forhold til å kunne konstatere påvirkning av rusmidler som kan gi helt andre utslag enn alkohol.

LO støtter departementets vurdering om innføring av obligatorisk internkontroll system for salgs- og skjenkesteder. Det er viktig at det utformes klare retningslinjer og at det tas hensyn til at mange av aktører i bransjen er små og med begrensede administrative ressurser.

LO støtter departementets vurdering om at kontrollinstansen må gis innsyn i virksomhetens regnskap og alle aktuelle lokaler. Kontrollinstansen må likeledes gis adgang til å ta ut prøver av alkoholholdig drikk som serveres på stedet og utveksle informasjon med andre offentlige kontrollinstanser. LO mener at listen ikke bør være uttømmende for å møte fremtidige behov.

Diskriminering i og ved skjenkesteder har vært et alvorlig problem. LO støtter forslaget om at forbudet mot diskriminering tas inn i alkoholloven og vurderingen om å legge straffelovens bestemmelser om diskriminering til grunn og hjemmelen til å inndra skjenkebevilling ved regelbrudd.

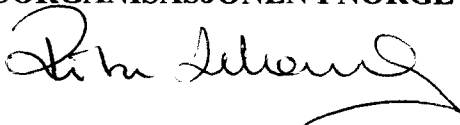
LO konstaterer at folkerettslige forpliktelser har fått direkte virkning i forhold til alkoholloven. LO ser at Norge gjennom disse er forpliktet til å behandle ulike typer alkoholholdige drikker likt ut fra alkoholinnholdet. LO mener likevel at det er en utfordring for departementet å konkretisere tiltak som reduserer bruken av alkoholholdige drikker ("rusbrus") og andre produkter ("rusis", og lignende) som nærmest utelukkende retter seg mot ungdom, særlig unge jenter.

LO mener at dagens engrosbevillingssystem bør videreføres. Dersom dette ikke er forenelig i forhold til EØS-avtalen må et nytt regelverk tilrettelegges slik at det i størst mulig grad viderefører de alkoholpolitiske målsetningene med dagens system. Et nytt system må inneholde virkemidler for å hindre at useriøse aktører opererer på innsiden og utsiden av loven gjennom kombinasjoner av legal og illegal import og omsetning.

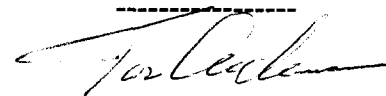
Det norske reklameforbudet mot alkoholholdige drikker er helhetlig og ikke-diskriminerende. Dette må videreføres.

Ordningen med omsetning av vin, sterkøl og brennevin gjennom Vinmonopolet er etter LOs syn en grunnleggende del av norsk alkoholpolitikk. LO deler departementets syn at for å sikre fortsatt legitimitet i befolkningen er det viktig at Vinmonopolet utvikler seg i takt med samfunnets behov og forventninger. LO mener at Sosialdepartementet bør fastsette antallet og den geografiske fordelingen av Vinmonopolutsalgene. LO deler departementets vurdering om at publikumsprøving av vin kan virke salgfremmende og at en ordning med profilering av merker/produsenter kan føre til økt press fra leverandører for å fremmet sine produkter i en slik sammenheng. Vinmonopolets strenge regelverk for likebehandling av leverandører og produkter kan bli satt i tvil.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Rita Lekang

Tor Andersen

Saksbeh.: Tor Jørgen M. Lindahl